

РЕШЕНИЕ

№ 40583

гр. София, 04.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 07.11.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Росица Цветкова

ЧЛЕНОВЕ: Снежанка Къосева
Георги Бозуков

при участието на секретаря Антонина Митева и при участието на прокурора Александър Павлов, като разгледа дело номер **9882** по описа за **2025** година докладвано от съдия Росица Цветкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания, във връзка с чл. 208 и сл. от АПК.

Образувано е по касационна жалба на „Клиър Лендинг“ АД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], срещу решение № 2701/18.07.2025 г. по АНД № 3708 по описа на Софийски районен съд, 101 състав, с което е потвърдено Наказателно постановление № 004336/15.12.2023 г. на директора на Регионална дирекция към ГД „Контрол на пазара“ при Комисията за защита на потребителите. Касационното основание, което се въвежда е за неправилно приложение на материалния закон. Твърди се, че районният съд неправилно е квалифицирал таксата за оценка на кредитоспособността като такса за „усвояване и управление“ на кредита по смисъла на чл. 10а, ал. 2 ЗПК. Поддържа се, че оценката на кредитоспособността се извършвала в преддоговорната фаза, уредена е в чл. 16, ал. 1 ЗПК и не попадала в забраната на чл. 10а ЗПК. Развиват се съображения относно езиковото тълкуване на понятията „усвояване“ и „управление на кредита“, както и относно характера на таксата като прихващане по чл. 104 ЗЗД. Иска се отмяна на решението на районния съд и отмяна на наказателното постановление.

Ответникът – Директорът на Регионална дирекция към ГД „Контрол на пазара“ при Комисията за защита на потребителите, редовно призован не се представлява.

Представителят на СГП дава заключение за неоснователност на жалбата на „Клиър Лендинг“ АД.

Административен съд – София-град, двадесет и четвърти касационен състав, при преценка на

допустимостта на жалбата и след като извърши касационна проверка на обжалваното решение, с оглед наведеното с жалбата касационно основание и правомощията си по чл. 218, ал.2 от АПК, установи следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК от надлежна страна и е процесуално допустима.

С обжалваното решение СРС е потвърдил наказателно постановление № 004336/15.12.2023 г. на директора на Регионална дирекция към ГД „Контрол на пазара“ при Комисията за защита на потребителите, с което на „Клиър Лендинг“ АД е наложена имуществена санкция 3000 лв. на основание чл. 45, ал. 1 ЗПК за нарушение на чл. 10а, ал. 2 ЗПК. За да постанови този резултат, СРС е приел от фактическа страна следното: На 21.06.2023 г., при отпускане на потребителски кредит в размер на 18 000,00 лв. със срок 48 месеца по Договор за потребителски кредит № 259256/21.06.2023 г. в [населено място] дружеството е изисало от потребителя такса за оценка на кредитоспособността в размер на 432,00 лв., (определена като процент от „отпуснатата главница“, в граници, посочени в нарочна Тарифа на дружеството между 1,20% и 5,80%), като по договора е предвидено тя да бъде удържана при усвояване на кредита и да не се възстановява при отказ от кредита. Съдът от правна страна е обосновал, че АУАН и НП са издадени от компетентни органи, в предвидените в чл. 34, ал. 1 и 3 ЗАНН срокове, и съдържат всички реквизити по чл. 42 и чл. 57 ЗАНН. По същество съдът е приел, че таксата за оценка на кредитоспособността е определена като задължение на потребителя, свързано с усвояването и управлението на кредита. Тя се удържа при усвояване на кредита и представлява разход, който кредиторът прехвърля на кредитополучателя. Съдът е обосновал, че оценката на кредитоспособността е задължение на кредитора по чл. 16, ал. 1 ЗПК и изискването на такса за тази дейност, е недопустимо по чл. 10а, ал. 2 ЗПК, тъй като таксата е свързана именно с предоставянето и усвояването на кредита, а не представлява самостоятелна услуга, осъществявана в преддоговорната фаза. По тези съображения съдът е счел нарушението за доказано от обективна страна, като е отхвърлил възраженията за маловажност по чл. 28 ЗАНН. Преценил е, че наложената имуществена санкция от 3000 лв. е в законоустановения минимален размер, предвиден в чл. 45, ал. 1 ЗПК.

Решението е постановено при правилно приложение на материалния закон. Член 10а, ал. 2 ЗПК забранява на кредитора да изисква заплащане на такси и комисионни за действия, свързани с усвояване и управление на кредита като понятието "управление на кредита" не е нормативно дефинирано. От съдържанието на договора за кредит, което е обвързващо за страните, безспорно следва, че: таксата се начислява при усвоен кредит; размерът ѝ се определя като процент от отпуснатата сума; удържа се автоматично от главницата при усвояването; както и при отказ - намалява главницата, която се връща — т.е. включена е в погасителните отношения, което означава, че таксата е свързана не само с усвояване, а и с управлението на кредита – дължи се и при отказ от кредита. Уговорената таксата не е възнаграждение за услуга в преддоговорната фаза, а е част от финансовите условия на самия кредит. Следователно правилно районният съд е приел, че тя нарушава забраната по чл. 10а, ал. 2 ЗПК. Доводът в жалбата, че оценката на кредитоспособността е преддоговорна и затова винаги може да бъде платена от клиента, е в противоречие с закона, който в чл. 16, ал. 1 ЗПК въвежда това задължение за кредитора и не допуска прехвърлянето му върху потребителя чрез такса, обвързана с отпускането на кредита. Езиковите аргументи, изложени от касатора, не променят характера на таксата, който следва от договора – тя се дължи при усвояването на кредита и при управлението на кредита. Прихващането е предвиден от закона способ за изпълнение на насрещни еднородни и заместими задължения няма отношение към възникването на задължението за плащане на такса и затова доводите в тази връзка не следва да се коментират – те нямат отношение към допустимостта на

таксата.

По изложените аргументи съдът приема, че районният съд правилно е приел, че с въвеждането на таксата за оценка на кредитоспособността дружеството е осъществило нарушение по чл. 10а, ал. 2 ЗПК. Наведеното с жалбата касационно основание за нарушение на закона по чл.348, ал. 1, т. 1 от НПК във връзка с чл. 63 от ЗАНН, не е налице. Решението на районния съд е правилно и законосъобразно и следва да бъде оставено в сила.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2, изр. второ от АПК, Административен съд София-град, XXIV-ти касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 2701/18.07.2025 г. по АНД № 3708 по описа на Софийски районен съд, 101 състав, с което е потвърдено Наказателно постановление № 004336/15.12.2023 г. на Директора на Регионална дирекция към ГД „Контрол на пазара“ при Комисията за защита на потребителите.

Решението е окончателно.